

ROTTERDAMSCHES COURANT.

VRIJDAG 6 OCTOBER.

BUITENLAND.

LONDEN den 4 oktober.

Secretaris van Staat voor oorlog heeft bekend gemaakt dat hij, tot verzekering of geruststelling dergenen die bezittingen in de expeditie tegen Sebastopol dienst hebben, de namen der gesneuvelde officieren, onderofficieren en soldaten onverwijld in de *London Gazette* zal laten inschrijven, zoodra hem de officiële opgaven deswege bekend zijn.

ende het ledig dat door ziekte of dood in de regeering verschillende in het Oosten dienende regementen is zoodra mogelijk aan te vullen, is bevel gegeven om de aanwerving voor die regementen, zoo hier als op de Ionische Eilanden, op Malta en te andere plaatsen, ten krachtadigste door te zetten.

De uitwerking der luisterrijke overwinningen, door de Russen in de Krim bevochten, hebben hier ter beurs een gunstigen indruk gemaakt welke men misschien oververwacht zou hebben. Dit wordt ten deele aan de aanwezigheid van verscheiden groote speculanten, ten deele aan de vrees toegeschreven, dat deze wapenhandel zins een einde aan den oorlog maken zullen, en dat keizer Nicolaas door zijne nederlaag tot het beëindigen van den strijd in andere streken, waar hij niet bereikbaar is, genoopt zal worden.

De Engelsen, die den oorlog tegen Rusland met alle krachten willen zien doorzetten, verlangen dat de Engelsen Fransche Regeringen een anderen weg ten opzichte van Pruisen inslaan dan tot hertoe gevolgd is. De Engelsen zeggen zij, zal leeren dat wij de Russische troepen te vergeefs blokkeren, zoo lang onze voortbrengingen gemakkelijk markt door naburige Staten vinden, en zoo lang wij Pruisen toestaan zoo veel voordeel te doen, door de middenweg te zijn langs welke onze troepen der Russische kusten zoo gemakkelijk kan veroverd worden. Het gerucht wil zelfs, maar is denker onbetrouwbaar, dat de vereenigde Mogendheden bereids hebben in het volgende jaar den overlandhandel met Rusland geheel te verbieden.

De *Times* leest men heden morgen de volgende dépêche: Den 23sten is het fort Konstantijn door de geallieerden verwoest en het fort Alexander bevestigd. Den 24sten zijn alle redoutes, de forten welke Sebastopol omringen, de batterijen en het arsenaal in de handen der geallieerden gevallen. De vanen der geallieerden zijn gheschen op den toren der kerk van den heilige Vladimir. Men meent dat vorst Menzikoff zich den 25sten op genade en ongenade heeft overgegeven. Men meent dat hetgene van de Russische vloot overig bleef in de handen der geallieerden bevindt. Het Turksche leger zal onverwijld de grenzen overtrekken om Bessarabië te rukken.

De *Morning Chronicle* de volgende dépêche uit Londen van denzelfden dag behelst: „De door vorst Menzikoff naar Petersburg gezonden dépêche is blijkbaar een vrees en niet den 26sten gedagteekend, naardien de laatste dépêche elf dagen onderweg geweest is. — De volgende deelen der volgende tijdingen mede: vijf dagen had het bombardement is het fort Konstantijn in de handen der geallieerden en zijn tienduizend Russen onder de wapenen begraven. Prins Menzikoff is uit het fort Konstantijn gevlugt, waar achttienduizend Russen zich overgegeven hebben. De vereenigde vloeten hebben de haven der voorhoede van de Russische vloot veroverd. Prins Menzikoff moet zich des avonds van den 25sten onvoorwaardelijk hebben overgegeven.”

PARIS den 4 oktober.

De Fransche Regeringsblad bevat heden de volgende dépêche van Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft den baron de Salm-Reuth tot zwaarder belast, aan Z. M. den Keizer der Franschen de oprechte gelukwensen te doen overbrengen met de blyvende zegen zijner wapenen in de Krim en daarvoor te voegen, dat hij van ganser harte instemt met alle verwachtingen welke daartuit voortvloeijen. — De volgende morgen behelst de *Moniteur* nog geene enkele lijnen tot bevestiging der overgave van Sebastopol of de feiten, welke, volgens de bijzondere berichten dezer dagen, die overgave zouden zijn voorafgegaan. De gebreke van juiste berichten laten wij hier de veranderingen volgen, welke het *Journal des Débats* mededeelt nopens de omstandigheden welke de bemagtiging van Sebastopol hebben kunnen vergezellen: De dépêche welke de *Moniteur* mededeelt, zonder de tijding der inneming van Sebastopol te bevestigen, heeft inlichtingen welke gedoogen de feiten met meer duidelijkheid dan vroeger na te gaan. Ofschoon de dépêche zegt op welken dag het schip van Sebastopol vertrokken wij gelooven dat die datum op den 25 september moet worden, en zulks is ook de aandiening der Engelsche dagbladen. Nadat het vereenigde leger het fort Konstantijn den 20sten aan de Alma had geslagen, den 22sten voor de noordkust der reede kunnen de geallieerden een heft uiterlijk den 23sten zijne operaties aanvangen. Men berigt dat een tweede slag zou plaats gehad, waarschijnlijk den 22sten, zeer nabij Sebastopol, waar ongetwijfeld eenige veldwerken gewonnen, die even als die aan de Alma zullen zijn bevestigd, waarna de Russen teruggedreven zullen zijn van de forten, welke zich op den noordelijken oever van de reede bevinden.

„De forten, welke het leger op deze kust moest nemen, zijn de noordelijke citadel op de voornaamste hoogte en daar beneden het fort Konstantijn en het fort Catharina aan den oever der zee. Terwijl het leger de citadel, welke het eerst schijnt genomen te zijn, belegerde, heeft eene krachtige tusschenkomst der vloot een aanval ter zee met dien van het leger moeten vereenigen. Het fort Konstantijn, gelijkrijdig te land en ter zee aangetast, zal vernield zijn door het geweld der artillerie van de schepen en door de houwitseren; men berigt zelfs dat het in de lucht is gesprongen. Het minder aanzienlijk fort Catharina is op zijne beurt weldra tot zwijgen gebragt moeten worden.

„Van dat oogenblik af zal de vloot in de reede hebben kunnen voortsteeven om de Russische voor de haven geankerde schepen te vernielen. Doch men mag veronderstellen dat zij achtereenvolgens de batterijen had gedemonteerd van den zuidelijken oever, waar de stad en de haven gelegen zijn. Te gelijker tijd keerden de landtroepen, thans meester van de forten op den tegenovergestelden oever, de Russische kanonnen tegen de haven en de stad. Dus kan men zich uit een krijgskundig oogpunt voorstellen hoe de vermelde feiten hebben moeten geschieden.

„In de laatste plaats vermeldt de dépêche waarover wij spreken dat vorst Menzikoff naar de militaire haven was teruggetrokken en dreigde het overige zijner vloot in de lucht te doen springen zoo de aanval voortduerde. Men voegt er bij dat hem zes uren bedenktyd waren toegestaan en men een beroep deed op zijne gevoelens van menscheijkheid, ten einde hem over te halen in eene capitulatie te bewilligen. Men kan zich nu afvragen of vorst Menzikoff en zijne troepen in de stad van de zuidzijde geblokkeerd zijn; daarin zou niets onmogelijks gelegen zijn. Het leger dat zich op den noordelijken oever bevond, geene vijanden meer voor zich hebbende ten gevolge van het innemen der forten, zal bijna geheel gereed geweest zijn tot eene operatie op den tegenovergestelden oever. In dat geval zou een korps van 30,000 man van de hoogten naar de reede hebben kunnen afdalen, daar de rivier Tschernaia overtrekken en vervolgens de heuvels van het zuiden beklimmen om de stad te omsingelen. Dit zijn echter gissingen welke wij niet verder willen ontwikkelen alvorens nadere berichten te hebben ontvangen. Kortom, vorst Menzikoff was er den 25sten of uiterlijk den 26sten toe gebragt zich in de lucht te doen springen of te kapituleren. Deze feiten worden thans als zeker beschouwd.”

— Ten gevolge der in de Krim behaalde overwinning meent men dat de generaal *Canrobert* zal worden bevorderd tot maarschalk en de maarschalk *de St. Arnaud* zal worden benoemd tot hertog van Sebastopol.

— De Minister van marine en kolonien heeft een rapport ontvangen van den vice-admiraal *Parseval*, gedagteekend Kiel den 30 september, waaruit blijkt dat het gestrande schip *Austerlitz*, voor welks behoud men beducht was, geene belangrijke schade heeft bekomen, zoodat het na eenige, in weerwil van het ongunstige weder, op zee ondergane herstellingen weder geheel geschikt is om zee te bouwen.

— De maire van Bordeaux heeft dezer dagen een besluit genomen betreffende de politie der schouwburgen, het eerste artikel waarvan dus luidt: „Het is verboden den schouwburg te bezoeken met rottingen, stokken, parapluïes, gewaste paletots, groote mantels of andere voorwerpen en kledingstukken, welke de schouwburgzaal in minachting zouden kunnen brengen of het publiek hinderlijk zijn.”

— Uit Rome wordt gemeld, dat de kardinaal *Angelo Mai* de armen van zijn geboorteland tot zijne eenige en algemeene erfgenamen heeft benoemd, met uitzondering slechts van eenige legaten aan een neef en zijne bedienden. Deze erfenis is vrij aanzienlijk, daar de Kardinaal van zijne geschriften groote voordeelen heeft getrokken; zijne bibliotheek, welke hij met groote kosten had bijeenverzameld, maakt een voornaam gedeelte van zijn vermogen uit; men schat die op eene waarde van 70,000 piasters of 400,000 francs. Volgens bepaling van den overledene mogt de Pauselijke Regering deze bibliotheek voor de helft der waarde aankopen, doch het gerucht wil dat zij hiervan geen gebruik wenschte te maken en dat de schoone verzameling dus in het openbaar verkocht zal worden.

Uit Milaan wordt den 28sten II. gemeld, dat men den Koning der Belgen van het meer van Como aldaar verwachtte.

— De stad Lugano, in Tessin, is dezer dagen verontrust door troebelen, welke spoedig zijn onderdrukt.

— Het Spaansche officiële dagblad van den 30sten II. bevat verscheiden bepalingen betreffende de groote tentoonstelling te Parijs. — De cholera blijft te Madrid afnemen. — Er is sprake van de aftreding der heeren *Pacheco* en *de Santa-Cruz* als ministers in Spanje, doch velen meenen dat zulks weinig zou baten, daar de heer *O'Donnell* dezelfde gevoelens is toegedaan als de heer *Pacheco*. — In Spanje wordt thans weder een manifest van den graaf *de Montemolin* verspreid.

Ernstige onlusten hebben te Malaga en Logrono plaats gegrepen. Eene Republikeinsche zamenzwering zou ontdekt en de infant don *Enriquez* naar de Balearische Eilanden gezonden wezen.

HAMBURG den 3 oktober.

De Deensche Volkskamer heeft bestoten den Koning een tegen het Ministerie gericht adres aan te bieden.

— De Fransche oorlogschepen te Nyborg en Elsenor hebben bevel ontvangen voorloopig in de Oostzee te blijven.

— Volgens bericht uit Petersburg van 26 september duurde de afmarsch der gardes voort. Het jager-regiment der lijfgarde, de eerste garde-artillerie-brigade en het bataillon garde-sappeurs volgden da reeds uitgezakte regementen. De meeste der troepen rukken in zuidwestelijke richting naar Kowno, werwaarts ook de bevelhebber van de eerste divisie der garde, de luitenant-generaal *von Möller I*, vertrokken is.

KEULEN den 4 oktober.

De Prins en Prinses van Pruisen, benevens hunne Kinderen, zijn te Coblenz teruggekeerd.

— Ofschoon het eenige dagen geleden uitgevaardigd bevel des Konings van Pruisen, dat de speelbank te Aken van 1 oktober af gesloten moest blijven, door het best gezinde en beschaadde gedeelte der ingezetenen als eene ware weldaad werd aangemerkt, heeft nogtans de burgemeester dier stad kunnen goedvinden persoonlijk pogingen te Berlijn aan te wenden om verandering in dit besluit te weeg te brengen. En die pogingen schijnen, tot veeler leedwezen, maar al te zeer met het door hem gewenscht gevolg bekrond te zijn, naardien eergisteren per telegraaf bevel ontvangen is de speelbank voorloopig tot het einde des jaars geopend te laten.

— Dr. *Molenschot* houdt zich, naar men verzekert, bezig, met het schrijven eener populaire physiologie, voor welke hij bij den boekhandel firma *Brockhaus* f 10,000 zou ontvangen.

— Te Munchen, waar de cholera hevige geheerscht heeft, wordt zij nu als nagenoeg verdwenen aangemerkt.

— Te Weenen werd gisteren verhaald, maar het was ver van zeker, dat de Russische Ambassadeur aldaar nadere tijding ontvangen had, die bevestigde dat vorst *Menzikoff* zich geheel had overgegeven.

Na den vermeenden val van Sebastopol achten velen het ook voor Rusland te betreuren dat Oostenrijk en Pruisen zich niet maken gelieven niet jegens die Mogendheid verklaard hebben dat, hielden deze de gave aanneming der vier bekende punten welgedes, ook zij de wapenen tegen haar zouden opwerpen. Den Russischen Keizer zou dan, zoo redeneert men, eene werkelijke vernedering bespaard en hem het toegeven aan de eischen van vier vereenigde Mogendheden zonder verlies der eer mogelijk gemaakt zijn, naardien hij tot zijn volk had kunnen zeggen: „Dewijl geheel Europa tegen mij opstaat, mag ik mijn land niet tot slagoffer van eenen zoo zwaren oorlog maken. Europa doet onrecht, maar liever wil ik onrecht verdragen dan mijn Rijk ongenetieslike wonden toebragen.” Maar nog, zoo gaan zij die zoo spreken voort, is het niet te laat om het toenmaals verzuimde goed te maken. Oostenrijk trachte de stelling welke het toekomt in vereeniging met zijne bondgenooten in te nemen; gelukt dit niet, het ga dan op zich zelf voort.

— Rijnhoogte te Keulen heden 4 voet 4 duim Keulach peil (4 voet 6 duim Rijnlandsch).

(Per Telegraaf.)

WEENEN den 5 oktober.

Zoo even ontvangt men hier de zekere tijding, dat Sebastopol niet genomen is. De berichten van het oorlogstooneel luiden gunstig.

Uit Odessa zijn alhier tijdingen ontvangen dat den 25sten de strijd op nieuw een aanvang nam en den 29sten voortduerde, en dat op laatstgenoemden dag de geallieerden op 8 mijlen van Sebastopol stonden.

Bij den slag aan de Alma stonden de Russen met 45,000 man en 200 stukken geschut in het veld. Het gevecht was bloedig het verlies der Engelschen aan gesneuvelden en gekwetsten wordt geschat op 2150 man, waaronder 96 officieren, en dat der Franschen op 1460 man, waaronder 60 officieren.

Volgens een particulier bericht, zijn prins *Napoleon*, in den slag bij de Alma, twee paarden onder het lijf doodgeschoten. (A. C.)

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 4 oktober.

Bij Zr. Ms. besluit van den 30sten II. is tot plaatsvervanger van den kantonregter te Medemblik benoemd *D. M. Alewijn*, notaris aldaar.

Z. M. heeft tot ridders der orde van de Eikenkroon benoemd de heeren *L. van Andringa*, commies ter provinciale griffie van Friesland, en *C. A. Spjenger*, ritmeester bij het te Leeuwarden in garnizoen liggend 1ste eskadron jagers te paard.

Overzigt van de Memorie van Toelichting, BEHOORENDE BIJ HET ONTWEEF VAN WET OP HET LAGER EN MIDDELBAAR ONDERWIJS.

(Vervolg en slot.)

De toelichting van art. 7 wijst op de billijkheid dat de tegemoetkoming aan sommige gemeenten door het Rijk en de provincie elk voor de helft gedragen worde. Of eene gemeente werkelijk behoefte aan onderstand heeft

en tot welk bedrag, zal altijd een punt van nauwkeurig onderzoek behooren uit te maken.

De toelichting van artt. 16—22 gaat, om in de memorie opgegevene redenen, die van artt. 8—15 vooraf. Eerstgenoemde artikelen betreffen, gelijk men weet, het toezigt der overheid, behoudens hetwelk, volgens art. 194 der Grondwet, het geven van onderwijs vrij is. Een behoorlijk toezigt van overheidswege, zegt de memorie, zal nog veel meer van belang zijn dan thans, wanneer, ten gevolge der vrijheid van onderwijs, bijzondere scholen in onbepaald getal kunnen te voorschijn komen. Al beletten de voorschriften omtrent de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers dat het onderwijs in handen van onkundige of zedeloze personen kome, zal niettemin nauwkeurig moeten worden toegezien dat er geene afwijkingen van de verordeningen plaats hebben. Het tegenwoordig toezigt mag voor verbetering vatbaar worden geacht. Niet alle schoolopziener vervullen hunne taak met zoo veel ijver en naauwgezetheid als de verordeningen het verlangen. Hier is dus verandering noodig en het middel ligt voor de hand. De oorzaak ligt hoofdzakelijk daarin dat de betrekking van schoolopziener geen behoorlijk bestaan geeft, het ambt alzoo alleen bekleed kan worden door hen die reeds in andere betrekkingen zijn en dus bijzaak is, waaraan zoo veel of weinig tijd wordt gegeven als de hoofdbezigheid toelaat. De betrekking worde dus een ambt, dat een behoorlijk bestaan oplevert en tevens wake men tegen vereeniging met andere, althans werkzame betrekkingen. Men zal dan ook met een veel kleiner getal kunnen volstaan. Neemt men voor Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland en Noordholland ieder drie en voor elk der overige provincien twee schoolopziener, dan verkrijgt men een bedrag van 26, terwijl er thans 86 zijn. En met grond mag worden verwacht dat die drie of twee in elke provincie, met zorg gekozen, met meer vrucht zullen kunnen werkzaam zijn dan de vier tot tien, aan wie nu het opzigt is toevertrouwd. — Ter verdere verbetering van het schooltoezigt is het ook wenschelijk dat er weder als vroeger een inspecteur van Regeringswege zij. Zoodanig kundig en geschikt inspecteur, die al de deelen des Rijks doorzocht, kan zeer nuttig zijn. Hij deelt den eenen schoolopziener of onderwijzer mede wat hij bij een ander beter heeft gezien, geeft inlichting en doet teruggewijzing, brengt zoo doende eenheid te weeg en licht de Regering voor.

Ten opzichte der plaatselijke schoolcommissien wordt onderanderen gezegd, dat het aanbeveling verdient daarin onderwijzers van intrigtingen van lager en middelbaar onderwijs op te nemen, en zij dus, zoo veel mogelijk, voor een vijfde deel uit werkende of rustende onderwijzers bestaan. Voorts geeft de memorie op waarom het geoorloofd en zelfs wenschelijk is leden van den Gemeenteraad tot het lidmaatschap dezer commissien toe te laten.

Nu tot artt. 8—13 terugkeerende, spreekt de memorie daarbij over het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers. De tegenwoordige wijze van onderzoek naar de bekwaamheid wordt vrij algemeen minder goed geacht. De hinderpalen tegen eene andere wijze vervallen als de schoolopziener uitsluitend voor hun ambt leven. Uit de 26 schoolopziener kunnen jaarlijks ligt 8 a 9 benoemd worden tot eene commissie, die telkens 14 dagen vergadert, in zeven verschillende voornamen plaatsen. Een examen eenmaal 's jaars schijnt voldoende. Het geheele werk vordert slechts ruim vijf maanden, waarvoor het goede jaargetijde kan gekozen worden. Aan deze commissie dient het onderzoek van alle onderwijzers en onderwijzeressen, onder welke benaming ook, en het kosteloos uittreken der voor het geheele Rijk geldige acten van algemeene toelating te worden opgedragen. Bij het vervallen der classificatie van de openbare scholen van openbaar onderwijs kunnen de vier onderwijzersrangen die thans bestaan overbodig worden geacht. Voor alle onderwijzers en onderwijzeressen zullen twee acten, de eene voor het lager, de andere voor het middelbaar onderwijs, verkrijgbaar zijn, benevens afzonderlijke voor het onderwijs in vreemde talen, voornamelijk ten behoeve van vreemdelingen. Alinea 3 van art. 13 wordt hierdoor verklaard dat wie gedurende de zes laatste jaren geen onderwijs gegeven heeft geacht mag worden niet meer kundig genoeg te zijn.

In de redenering der memorie over de vergelijkende examens wordt ten slotte gezegd dat de hoofdreden om die te doen plaats hebben, namelijk eene minder goede keuze te verhoeden, vervalt, naardien voortaan, ten gevolge der doelmatiger wijze van toekenning der acten van algemeene toelating, geene andere dan genoegzaam bekwaame onderwijzers kunnen worden gekozen; terwijl het overigens aan de gemeentebesturen vrij blijft, als zij dit verlangen, een vergelijkend onderzoek naar de bekwaamheid der als openbaar onderwijzer in aanmerking komende in te stellen.

Nadat de overige artikelen van het wetsontwerp nog zoo veel noodig zijn toegelicht, wordt aan het slot der memorie gezegd dat, zoodra het door de Wetgevende Magt bekrachtigd zal zijn, de Regering tot het vervaardigen en vaststellen der algemeene maatregelen van inwendig bestuur, die daaruit moeten voortvloeijen, zal overgaan. Met de voorbereidende werkzaamheden houdt zij zich reeds onledig. Ofschoon het juiste tijdstip waarop die arbeid voltooid zal zijn van het oordeel der Staten-Generaal over dit ontwerp afhankelijk is en de bepaling van het tijdstip waarop de wet in werking zal kome daarom aan den Koning is overgelaten, behoeft men niet te vreezen dat hieruit vertraging ontstaat zal. De Regering geeft althans de verzekering dat zij niet meer tijd dan volstrekt noodig is zal laten voorbijgaan. "Zoo iemand, dus eindigt de memorie, heeft zij er overwegend belang bij, dat aan den tegenwoordigen toestand hoe eer hoe beter een einde kome."

Ontwerp van wet tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1853.

Bij het onderzoek in de afdelingen der Tweede Kamer van dit wetsontwerp, werd het in de eerste plaats door eenige leden betwijfeld, of het wel juist is wat in de memorie van toelichting wordt beweerd, dat namelijk „met het oog op de uitgaven in vroegere jaren, bij de raming in 1852 een te kort als zeker kon worden beschouwd.“ Naar hun oordeel behoorde zoodanig beweren dat, tegen beter weten aan, eene raming van uitgaven te laag zou zijn genomen en dat daarbij het ongenoegzame van het geraamde was te voorzien, althans niet

zonder aanvoering van eenige nadere toelichting door de Regering te worden ter neder gesteld. Wat het bedrag der drukkosten voor de beschrijving van de uitkomsten der tienjarige volkstelling enz. betreft, werd bij deze gelegenheid door enkele leden, die met eene minder kostbare bewerking de noodzakelijke uitkomsten verkrijgbaar achtten, de twijfel geopperd of de aanzienlijke som, voor de uitgebreide behandeling van deze aangelegenheid besteed, wel in evenredigheid staat tot het nut hetwelk daaruit verkregen is.

's GRAVENHAGE den 6 oktober.

Z. M. heeft den luit. van de rijdende artillerie baron Taets van Amerongen, die bij de onlangs te Schiedam plaats gehad hebbende ongeregelheden heeft medegewerkt tot herstel der rust, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Men verneemt, dat de hoofdstrekking van het voorstel van wet, dingsdag jl. door den heer *Wintgens* aan de Tweede Kamer aangeboden, is, het houden van toezigt op de woonverblijven der armen, uit een sanitair oogpunt, waartoe reeds te Rotterdam, Utrecht en elders locale pogingen in het werk gesteld zijn, die echter, bij gemis van een wettelijk steunpunt, niet veel zouden uitrichten.

— Uit de heden alhier plaats gehad hebbende stemopneming ter verkiezing van twee leden van den Gemeenteraad, in plaats van de heeren *Alsche* en van *der Goes*, is gebleken dat er 840 stembiljetten zijn uitgebragt, waarvan vijf van onwaarde. Getal geldige stemmen 835. Volstrekte meerderheid 418. Niemand heeft die meerderheid bekomen. De meeste stemmen zijn uitgebragt op de heeren *Jordens* 325, *Waldeck* 278, *Volgraf* 268 en *Hartman* 176, zoodat eene herstemming tusschen die vier heeren zal moeten plaats hebben.

ROTTERDAM den 5 oktober.

Gedurende de maand september zijn langs den Hollandschen ijzeren spoorweg vervoerd 100,245 reizigers, terwijl de opbrengst van reizigers en goederen in die maand heeft bedragen f 114,448. 83. Langs den Rijnspoorweg zijn gedurende die maand vervoerd 50,619 reizigers, terwijl de opbrengst van reizigers en goederen heeft bedragen f 80,882. 72.

— Van Hellevoetsluis wordt den 4 dezer geschreven: Gisteren namiddag is de stoomboot *Kinderdijk*, op bekenen sein, naar de gestrande stoomboot *Admiraal Ver-Huell* vertrokken, doch heden morgen ten 11 ure alhier teruggekomen, dewijl men door de geweldig hooge zee niets ten voordeele dier boot had kunnen uitrichten. In den nacht was de *Admiraal Ver-Huell* vlot geweest en van den Steenen Dam afgekraakt. Het schip was tamelijk digt en men heeft besloten dat de *Kinderdijk* morgen zal terugkeeren, in de hoop de *Admiraal Ver-Huell* alsdan vlot te krijgen en binnen te brengen.

(N. R. C.)

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toezigt te Amsterdam zijn heden aangegeven 7 choleralijders, en 5 aan die ziekte overledenen.

— Gisteren is het getuigenverhoor, in de zaak van *J. H. Kemper*, bij het Provinciaal Gerechtshof van Noordholland afgehooren. De beschuldigde bewaarde gelijke houding als den vorigen dag en sprak in den beginne zoo zacht, dat men hem van de bank der beschuldigten op eene andere bank binnen de balie moest overbrengen. Ook heeft hij, bij erkenning van het plegen van diefstal en doodslag, de ontkenning van den voorbedachten rade blijven volhouden. Het koopen van de pistool loochende hij niet, maar zeide die zich niet met het doel om te moorden te hebben aangeschaft. Tot de belangrijke omstandigheden dezer zitting behoort dat *Kemper* te kennen gaf hoe hij voornemens geweest was na het plegen van den diefstal naar den Meerpolder terug te keeren, naar aanleiding waarvan de Voorzitter hem deed opmerken dat hij dan ook wel vooraf het plan moet gehad hebben de moorden, die alle bewijs moesten afsnijden, te plegen.

Tot de ter kennis der zaak belangrijke getuigenissen behoorde die van *H. Boven*, slaapstedehouder aan het Nieuwediep. *Kemper*, die zich *Frans de Haas*, timmerman van Nieuwersluis, noemde, kwam den 20 julij des namiddags bij hem en bleef tot 22 julij, toen hij per stoomboot *Lion* naar Londen vertrok en den getuige eene groete aan zijnen neef *van den Berg*, die in het hospitaal verpleegd werd, achterliet. Later is het gebleken dat deze *van den Berg* slechts een denkbeeldig wezen was. De getuige zag *Kemper* in het bezit van horlogie, cachetten, ketting enz. Hij weet dat de jas bij *Groen* tegen een pijkker geruild is en dat de beschuldigde zijn geld in een bij den schoenmaker *Kater* gekochten riem heeft overgestort. — Toen de getuige *J. de Ring*, knecht op de stoomboot aan den Helder, het een en ander omtrent den overtocht van den beschuldigde van den Helder naar Londen had medegedeeld, waar *Kemper* zich ook voor een timmerman uitgaf, en waarbij getuige eene geladen pistool van *Kemper* gevonden had, welke deze in zijne tegenwoordigheid afschoot, werd den beschuldigde gevraagd waarom die pistool met hagel geladen was, en antwoordde hij zulks gedaan te hebben om een kind aan boord geoenen te doen, ten verzoeken van welk kind hij de pistool afgeschoten had.

De inspecteur van politie *J. Blanket*, die den 26 julij naar Londen ging en daar den beschuldigde twee dagen later vond, benevens den gordel, eenig zilvergeld en onderscheidene kleedingstukken, getuigde onderanderen hoe *Kemper* op het hooren van zijnen waren naam ontstelde en bij het zien van den knecht *Taylor* zoo wit werd als linnen, maar echter niets zeide of vroeg. — Aan *G. van Kleeff*, bewaarder in de cellulaire gevangenis, heeft de beschuldigde bij zijne komst aldaar gezegd zoo onschuldig te zijn als een pas geboren kind.

Uit een op het getuigenverhoor gevolgd kort onderhoud met den beschuldigde is gebleken, dat hij uit de gevangenis aan zijne moeder geschreven heeft dat hij gestolen had, met verzwijging van het verschrikkelijk door hem gepleegd feit. De Voorzitter maakte hem opmerkzaam hoe die vrouw thans te moede zou zijn, zoo zij de waarheid verneemt.

Heden is voor het Provinciaal Gerechtshof van Noordholland de behandeling voortgezet der zaak van *Kemper*. De Voorzitter rigte nog nader het woord tot den beschuldigde om hem tot bekentenis te brengen dat hij met voorbedachten rade heeft gehandeld, doch te vergeefs, *Kemper* bleef volhouden zich vooraf de moorden

niet tot voornemen gesteld te hebben. — De ad- generaal mr. *F. F. Karseboom* ontwikkelde daar requisitoir, en requireerde, na breede uiteenzetting der feiten, dat de beschuldigde zou worden veroordeeld en wel tot de straf des doods, uit te voeren in de stad Amsterdam, door den strop aan den hals wegvallen van een luik; voorts in de kosten van het Hof zal bevelen, dat de stukken van overzending zullen worden teruggegeven aan den eigenaar of hebbende en het arrest wijders zal worden aangevraagd. *Kemper* betoonde zich bij deze rede minder onverschrokken en tranen biggelden langs zijne wangen bij den afsluitenden Advokaat Generaal: „Heb berouw, al zij zonden zoo rood als scharlaken, de Heer kan u maken als wol!“ — Vervolgens voerde mr. *F. T. A. Wouda*, die den beschuldigde ambtshalve was toegevoegd, nog het woord tot verdediging van den beschuldigde, beweerde met klem dat men den voorbedachten rade mogt aannemen, bij gebrek aan voldoende bewijs, maakte het publiek *Kempers* verzoek kenbaar, maatschappij hem evenzeer vergiffenis zou schenken, zulks reeds door *Prickwinkel* gedaan was, hetwelk bij de te ondergane straf althans wat kalmer en de zielrust eenigermate herstellen zal; pleitte digde zijne rede met de volgende woorden tot beschuldigde: „Put troost in het besef, dat er bij Wien redding bestaat; op Hem vestig uwe Uwe straf — dit weet gij — hebt gij dubbel verdoen welke die ook zij.“ — De uitspraak is bepaald woensdag den 11 dezer.

— Voor de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam stonden gisteren te regt drie personen, alle drie veroordeeld bij de Duinwaterleiding, en beschuldigd, de eerste, *O'Brien*, van het moedwillig toebrengen van een met een ijzeren werktuig, op het hoofd van *J. H. M. M.* waardoor deze verwond is, in den avond van 21 augustus laatstleden, bij gelegenheid dat door eenige werkers in de Laurierstraat baldadigheden gepleegd en de in eene turfloods ingeslagen zijn; de tweede, *J. P. van het bij die gelegenheid toebrengen eener woede*, *J. Dufelkeuter*, en de derde, *H. Thijssen*, van het moedwillig aangrijpen en slaan van *Johan O'Brien*, op zelfden avond. De derde beklagde, wiens schuld voldoende bewezen was, is vrijgesproken. De eerste, die weder naar Engeland vertrokken zijn, niet compareerden, zijn tot zes maanden cellulair vangen en f 25 boete veroordeeld.

— Eergisteren brak in de gemeente Zijkbekspeel huis van *K. Sneek*, bewoond door nog twee huisgezinnen, een felle brand uit. De bovenwoning met al haar wezige hooi en daarin opgelegde veldvruchten, die aanzienlijk waren, zijn door de vlammen verteerd. veel moeite mogt het gelukken een daar naast staand reeds brandend huis nog te behouden.

— Van den 20 september tot en met den 3 dezer te Utrecht aangegeven 89 cholera lijdens, waarvan 6 overleden, 6 hersteld en 37 in behandeling gebleven.

— Gisteren morgen was Arnhem reeds vroeg ingevraagd gehuld; van alle huizen en gebouwen wapperde de nationale vlag, terwijl bovendien hier en daar snelle versieringen waren aangebragt. Tegen elf ure werd zich eene groote menigte ingezetenen en vreemdelingen bij het gebouw *Musis Sacrum* verzameld, alwaar *Z. M.* de Koning, die den vorigen dag van het Loo op landgoed Bronbeek was aangekomen, onder levendig juich begroet werd, toen *Z. M.* zich naar het versierde gebouw der tentoonstelling begaf. Het koninklijk korps der stedelijke schutterij, dat zich aan den ingang geplaatst had, hief het *Wilhelmus* aan toen het Koninklijk rijtuig naderde. Aldaar aangekomen, begaf *Z. M.* zich met zijn gevolg in de zaal, waar zich de plaatselijke commissie van landbouw, de gewestelijke en plaatselijke autoriteiten en vele aanzienlijken bevonden, om *Z. M.* bij de opening der tentoonstelling te verwelkomen. 12 ure werd het lokaal voor het publiek geopend en een half uur later waren alle zalen met een zeer groot aantal bezoekers gevuld. Ongeveer ten één ure van *Z. M.* het gebouw en begaf zich met zijn gevolg naar Westervoort, om de daar in bouw zijnde ijzeren brug over den IJssel voor den spoorweg te Pruissen in oogenschouw te nemen.

Uit het proces-verbaal van den uitslag der beoordeeling van ingezonden voorwerpen op de Tentoonstelling van Landbouw aldaar blijkt, dat onderanderen de volgende prijzen zijn toegekend: voor witte wintertarwe, de bronzen medaille aan *J. de Lijster*, te IJsselmonde; voor de zilveren medaille aan *L. van der Graaf*, te Charleville voor wintergerst en spelt ieder de bronzen medaille *J. de Lijster*, te IJsselmonde; voor paardenboonen de zilveren medaille aan *L. van der Graaf*, te Charleville voor idem de bronzen medaille aan *J. de Lijster*, te IJsselmonde; voor duivenboonen een getuigenschrift aan denzelfden; voor winter koolzaad de zilveren medaille aan denzelfden; voor idem de bronzen medaille aan mr. *D. R. Gevers Deynoot*, te Rotterdam; voor idem de bronzen medaille aan mr. *H. J. van Gennep*, te Zevenhuizen; voor *O. I. hennep* van Raam en de bronzen medaille aan *J. A. Meerburg*, te Leyden; voor Delftsche boter een getuigenschrift aan *C. Perk en Zoon*, Delft; voor Leydsche dito de zilveren medaille aan *Doelman*, te Maasland; voor 2 Goudsche Derby de zilveren medaille aan *P. van der Graaf*, te Bodegraven; voor 2 stuks Leydsche dito 1854, de zilveren medaille aan *A. Herrewijn*, te Zwammerdam; voor 2 idem de bronzen medaille aan *J. A. Bos*, te Leyden; voor idem idem 1853 een getuigenschrift aan denzelfden; voor idem idem een getuigenschrift aan denzelfden; voor verzameling vruchtboonen, de zilveren medaille aan *van Heyningen*, te Boskoop; voor eene verzameling appelen en peren de bronzen medaille aan *C. Ottolander*, te Boskoop; voor idem een getuigenschrift aan *Hoofman*, te Boskoop; voor fijne vruchten eene bronzen medaille aan jhr. mr. *D. R. Gevers Deynoot*, te Rotterdam; voor verzameling zaden de bronzen medaille aan denzelfden; voor idem een getuigenschrift aan *W. J. Creutz Lechland*, te Soeterwoude; voor eene verzameling amarantus de bronzen medaille aan jhr. mr. *D. R. Gevers Deynoot*, te Rotterdam; voor eene verzameling calebassen en poenen een getuigenschrift aan denzelfden; voor een getuigenschrift aan prof. *W. H. de Vriese*, te Leyden; voor eene verzameling werktuigen en modellen, de zilveren medaille aan de Leydsche Hoogeschool; voor een wagen een getuigenschrift aan *J. J. van den Bergh*, te Rotterdam.

